



Република Србија
Апелациони суд у Новом Саду
Број: Гж2. 236/20
Дана: 25.06.2020. године
Нови Сад

У ИМЕ НАРОДА

Апелациони суд у Новом Саду у већу судија Мирјане Андријашевић, председника већа, Здравка Василића и Бранке Маљковић, чланова већа, у парници **тужиоца АА** из ..., , привремено на адреси ..., чији је пуномоћник Зоран Паић адвокат у Темерину, против **тужене ББ**, из ..., ради поништаја изјаве о признању очинства, коју заступа пуномоћник Вукица Мидоровић адвокат у Кикинди, ради поништаја изјаве о признању очинства, одлучујући о жалби тужиоца против пресуде Вишег суда у Новом Саду број П2.3/2018 од 23.01.2020. године, у седници већа одржаној 25.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалбу **ОДБИЈА**, пресуду Вишег суда у Новом Саду број П2. 3/2018 од 23.01.2020. године **ПОТВРЂУЈЕ**.

ОДБИЈА и захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П2. 3/2018 од 23.01.2020. године одбијен тужбени захтев којим је тражено да се поништи изјава о признању очинства за ВВ , која је дата 19.01.2004. године пред матичарем Града Новог Сада, са којом изјавом се сагласила тужена ББ из ..., и да се наложи брисање уписа очинства и презимена ... из Матичне књиге рођених за ВВ, текући број .../.... Обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парнице у износу од 149.250,00 динара, у року од 15 дана.

Против наведене пресуде у целости тужилац је изјавио благовремену жалбу из свих разлога прописаних у чл. 373. ст. 1. ЗПП-а.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду сагласно чл. 386. ЗПП-а у вези са чл. 202. Породичног закона и налази да је жалба неоснована.

Побијана пресуда је донета без битних повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. тач. 1.-3., 5., 7. и 9. ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности (и без битне повреде одредби парничног поступка из чл. 374. ст. 2. тач. 12. ЗПП-а, јер пресуда није нејасна и противречна, садржи разлоге и може се испитати) правилном применом материјалног права на правилно и потпуно утврђено чињенично стање.

Првостепени суд побијаном пресудом утврђује да су се тужилац (рођен године) и тужена (рођена године) убрзо након упознавања, у току године,

засновали ванбрачну заједницу. Са њима у заједници је живела и ћерка тужене ВВ (рођена ... године) чији је биолошки отац преминуо када је тужена била у петом месецу трудноће. Неколико дана пре закључења брака тужилац је рекао туженој да ће ВВ гледати као своје дете и да жели да носи његово презиме. У току припрема за венчање странке су биле код матичара у ... којом приликом је тужилац, између осталог, матичара питао шта им је потребно за дете (ВВ) јер је тужилац желео да ВВ носи његово презиме и буде његово дете. Матичар их је том приликом упутио на матичара у ... где је дете рођено. Дана године странке су отишле код матичара у ..., где је тужилац матичару рекао да жели да дете носи његово презиме и да јој он буде отац, са чиме се сагласила и тужена, након чега је тужилац погледао „папире“ које му је дао матичар и потписао их. Те „папире“ је потписала и тужена. Када се ВВ уписивала у вртић био јој је потребан извод из МК рођених, који извод су странке заједно извадиле. Након тога (.... године) тужилац и тужена су пред матичарем у ... склопили брак, из ког брака имају заједничко дете млт. ГГ (рођен године). Странке су живеле у заједници све до године, када је тужилац лишен слободе и одређен му притвор (због сумње да је извршио кривично дело против полне слободе у односу на ћерку ВВ). Против тужиоца се води кривични поступак код Вишег суда у Новом Саду, под бројем К. 143/17, због кривичног дела из чл. 182., у вези са чл. 181. ст. 2. и кривичног дела из чл. 178. ст. 3., у вези ст. 1. Кривичног законика, оба у продужењу. Тужена је дана године поднела тужбу за развод брака и самостално вршење родитељског права (коју тужбу је тужилац примио 31.03.2017. године). У изводу из МК рођених за матично подручје ..., под текућим бројем ... за годину, извршен је упис рођења ВВ. У наведеном изводу, у рубрици: „мајка“ уписано је име тужене ББ, а у рубрици: „отац“ уписано је име тужиоца АА. У истом изводу из МК рођених, дана године од стране матичара уписана је забелешка да АА признаје дете за своје на записнику код матичара од ... године, да се мајка детета на истом записнику сагласила са признањем очинства, те да ће дете убудуће носити презиме У истом изводу, дана 12.11.2004. године, извршена је забелешка да је дете постало брачно, закључењем брака између родитеља дана године у ..., МК венчаних број .../... и да је мајка узела презиме мужа.

Правилна је одлука суда када, на основу наведених, правилно и потпуно утврђених чињеница, применом одредби чл. 54. и чл. 253. ст. 2. Породичног закона, одбија тужбени захтев.

Према одредби чл. 54. Породичног закона рушљиве су и изјава о признању очинства и изјава о сагласности са признањем очинства, ако су дате под принудом или у заблуди. Сагласно одредби чл. 253. ст. 1. Породичног закона тужбу за поништај изјаве о признању очинства, као и изјаве о сагласности са признањем очинства, из узрока наведених у чл. 46-51 овог закона, могу поднети лица која су дала изјаву, лица која имају правни интерес да изјава буде поништена, те јавни тужилац. Према одредби ст. 2. чл. 253. Породичног закона лице које је изјаву о признању очинства, као и изјаву о сагласности са признањем очинства, дало под принудом или у заблуди може поднети тужбу ради поништења изјаве у року од годину дана од дана када је принуда престала или је заблуда уочена.

Тужилац рушљивост изјаве о признању очинства заснива на заблуди. Заблуда која је битног карактера и правно релевантна у смислу одредбе чл. 54. Породичног закона је заблуда (погрешна свест и уверење) о битној и правно релевантној чињеници. Конкретно је то чињеница очинства. Изјава о признању очинства по својој природи представља декларисање сазнања и свести о чињеници да је лице које даје изјаву биолошки отац детета над којим признаје очинство. Само заблуда о томе да очинство постоји, односно погрешна представа лица које изјаву даје (о чињеници да је управо он

биолошки отац детета услед чега и даје изјаву о признању) може бити разлог за поништај исте у смислу наведене одредбе. Онај ко зна да није биолошки отац (односно ко није у заблуди у погледу те чињенице) и ко изјаву о признању даје са неких других мотива и разлога (при том пунолетан, некомпромитоване способности за расуђивање односно пословно способан) не може се основано на заблуду, као разлог рушљивости изјаве о признању очинства, позивати јер није у заблуди у погледу наведене битне чињенице.

У конкретном случају тужилац не указује на постојање услова за ништавост изјаве о признању очинства (због непостојања неког од услова предвиђеног одредбама чл. 46. до 53. Породичног закона) већ тужбу заснива на наведеном разлогу рушљивости (заблуди) указујући да је између странака постојао договор да ћерки тужене ВВ да његово презиме (...) а не да призна очинство, те да су са тог разлога и приступили код матичара године, као и да је тужени био у уверењу да је том приликом само промењено презиме (тада млт. ВВ) у његово презиме ... (као и да на тај договор указује и исказ тужене дат у својству сведока пред кривичним судом, у кривичном поступку који се води против тужиоца за напред наведена кривична дела, где је тужена навела да је код матичара промењено презиме детета и да је тужилац очух детета).

Правилно првостепени суд закључује да тужилац чињенице на којима темељи постојање заблуде није доказао (при чему другостепени суд прихвата оцену доказа првостепеног суда и на њу жалиоца ради избегавања понављања упућује) као и да заблуда на којој тужилац темељи тужбени захтев, није релевантна у смислу одредбе чл. 54. Породичног закона.

Одредба чл. 12. Закона о матичним књигама („Службени гласник Републике Србије“ број 15/90, који се примањивао на дан давања изјаве о признању очинства и уписа очинства) регулише начин уписивања чињеница о рођењу, браку и смрти и других чињеница и података (између осталог и начин и поступак давања изјаве о признавању очинства и изјаве о сагласности са признањем очинства). Према одредби чл. 12. Закона о матичним књигама матичар у Матичне књиге уписује само оне чињенице и податке који су му пријављени, односно које садржи акт надлежног органа (став 1.). Матичар је дужан да извршени упис у матичну књигу прочита лицу које пријављује чињенице, односно сведоцима и да то потврди у матичној књизи (став 2.). Упис у матичну књигу потписује лице које је пријавило чињенице, сведоци и матичар (став 3.). Ако лице које пријављује чињенице или сведок одбије да потпише упис који је извршен у матичну књигу, матичар ће то утврдити у матичној књизи и о томе сачинити забелешку (став 4.).

У конкретном случају првостепени суд утврђује да је поступљено по наведеној одредби Закона о матичним књигама (да је тужилац дао изјаву о признању очинства, а тужена се сагласила са признањем, да је постигнута сагласност да дете убудуће носи презиме ..., да су изјаве причитане, те да је у погледу наведеног сачињен записник од године који су својеручно потписале странке и матичар) и да је то потврђено забелешком матичара у МК рођених ..., текући број .../....

При утврђеним околностима правилно суд закључује да је тужилац знао какву изјаву даје пред матичарем и да је ту изјаву дао својом слободном вољом, те да се стога његове тврдње (да му није предочено-прочитано шта потписује, а да записник није прочитао) не могу прихватити. Односно све и да је у питању релевантна заблуда, као и да су тачне тврдње тужиоца да записник није прочитао, имајући у виду околност да је писмен и пословно способан, тужилац се на ту заблуду не може основано позивати, јер је заблуда последица његових пропуста односно нечињења.

Све напред утврђено са сигурношћу потврђује да је тужилац изјаву о признању очинства дао у договору са туженом и са мотивом да додатно (пре закључења брака) учврсти заједницу живота са туженом, признајући тада млт. ВВ за своје дете и дајући јој његово презиме, која заједница је (са туженом, те њеном тада млт. ћерком ВВ и заједничким сином ГГ, рођеним године) трајала све до притварања тужиоца (.... године) као и да је покретање кривичног поступка против тужиоца (због основане сумње да је у односу према ћерки ВВ извршио напред наведена кривична дела против полне слободе) и подношење тужбе за развод брака од стране тужене, тужиоца определило да покрене ову парницу.

С тим у вези, исказ тужене у кривичном поступку (у ком је тужена саслушана у својству сведока, којом приликом је, по наводима тужиоца, између осталог, изјавила да је код надлежних органа промењено презиме ћерке ВВ у презиме „...“, те да у исказу није помињала признање очинства, као и да је тужилац у кривичном поступку третиран као очух детета) под претпоставком да су ти наводи тачни, а са напред наведених разлога, не би водио другачијем чињеничном утврђењу, због чега је правилан закључак првостепеног суда када је одбио извођење доказа читањем исказа тужене датог у кривичном предмету број К. 466/19 Вишег суда у Новом Саду, са разлога што су све битне чињенице за пресуђење биле утврђене изведеним доказима, због чега би извођење и тог доказа само водило одуговлачењу парнице.

Са наведених разлога, овај суд је жалбу тужиоца одбио као неосновану и пресуду у делу одлуке о главном захтеву као правилну и закониту потврдио.

Потврђена је и одлука о парничним трошковима која је донета правилном применом чл. 153. ст. 1. и 154. ЗПП-а и важеће Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, а која одлука се конкретним жалбеним наводима не оспорава.

Како је жалба тужиоца одбијена, применом одредбе чл. 165. ст. 1., у вези одредбе чл. 153. ЗПП-а, о захтеву тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка одлучено је као у изреци ове пресуде.

Применом одредбе чл. 390. ЗПП-а, овај суд је одлучио као у изреци.

Председник већа-судија

Мирјана Андријашевић с.р.

зто: